

Kirjasto ilman seinää – löytöretkellä parempiin palveluihin

Hankekuvaus

Tausta ja tavoitteet:

Hankkeen tavoitteena on tunnistaa kirjastopalvelujen tuottamisen uusia tapoja tilanteessa, jossa fyysisen kirjastoverkon laajentaminen ei ole mahdollista. Kehittämisen alustaksi on Helsingin kaupunginkirjastossa tunnistettu hakeutuvat palvelut.

Kirjastopalvelujen tulisi olla saavutettavissa kaikissa elämänvaiheissa ja elämäntilanteissa. Kirjaston ei tulisi olla palvelu jonka ääreen hakeudutaan, jos osaa, löytää tai pystyy. Jotta kirjastolaki toteutuisi, palveluihin tulisi törmätä elämän eri vaiheissa. Kirjaston tulee hakeutua ihmisten pariin.

Helsingin kaupunginkirjasto muodostuu seitsemästä palvelualueesta: keskinen, läntinen, eteläinen, pohjoinen, itäinen, keskustakirjasto Oodi ja hakeutuvat palvelut. Muista palvelualueista poiketen hakeutuvia palveluja eivät raamita seinät.

Nimensä mukaisesti palveluja on viety sinne missä niitä tarvitaan: palvelutaloihin, kouluihin, päiväkoteihin, sairaaloihin ja koteihin. Hakeutuvien palvelujen perusrakenteissa kuuluu etenkin lasten palveluihin profiloitunut kirjastoauto sekä Koti- ja palvelukirjasto (entinen laitoskirjasto).

Kesäkuun 2018 alusta alkaen Koti- ja palvelukirjastoon on kuulunut myös kirjaston pedagoginen yksikkö. Hakeutuvissa palveluissa työskentelee 24 työntekijää ja kaksi esimiestä.

Elementteinä ovat:

- kotipalvelu
- sairaalakirjastot
- palvelukeskuksien kirjastopalvelupisteet
- kirjastoauto (päiväkodit, koulut, leikkipuistot, tapahtumat)
- pedagogiset palvelut ja verkkotietopalvelu (teatteri, kysy.fi, vinkkaus ja muut pedagogisten informaattikkojen tuottamat ja koordinoimat palvelut)

Tällä hetkellä hakeutuvien palvelualue muodostuu erillisistä, osittain irrallisista, palveluelementeistä, mutta niitä yhdistää ajatus siitä, että kirjasto palveluna ei tarkoita samaa kuin seinät.

Hakeutuvien kirjastopalvelujen kokeilujen kautta kysymme, mitä kirjaston palvelut ovat ja mitä ne voisivat olla. Hankkeen puitteissa määrittelemme, mihin suuntaan ja kenen kanssa niitä tulisi kehittää ja tuottaa. Jo nyt tehdyt kokeilut ovat osoittaneet, että uusien palvelukonseptien tekoon tarvitaan niin asiakkaita kuin kumppanuuksia.

Hankkeen toimenpiteet:

Uudistaminen edellyttää nykyisen toiminnan jatkuvan kehittämisen lisäksi kokeiluja, niiden analysointia ja arviointia sekä johtopäätösten tekoa.

Hankkeessa organisoidaan ja kehitetään:

- ohjattuja kokeiluja kirjastohenkilöstön kanssa
- uusien palvelukonseptien muotoilua ja testaamista Helsingissä ja mahdollisesti muissa suurissa kirjastoissa
- arviointiosaamisen kehittämistä
- henkilökunnan valmiutta tunnistaa, toteuttaa ja arvioida palveluja

Kokonaiskustannukset: 125 000 e.

Haettava summa: 100 000

Omarahoitusosuus: 25 000 e.

Kustannusarvio:

Henkilöstökustannukset (16 kk)	80.000
Ostopalvelut:	
palvelumuotoilu	10.000
arviointiosaamisen kehittäminen	5.000
hakeutuvien palvelujen ohjausryhmän sparraus	5.000

Omavastuuosuus: 25 000 e. koostuu kirjaston hakeutuvan kirjastoyksikön henkilökunnan työstä hankkeen toteutuksessa.